

Dit betekent de Miljoenennota voor jou als groenprofessional

De Miljoenennota 2027 bevat verschillende maatregelen die van belang zijn voor ondernemers en medewerkers in de groenbranche. Het kabinet wil bijvoorbeeld meer ruimte creëren voor ondernemerschap, investeringen en innovatie. Tegelijkertijd veranderen verschillende fiscale regelingen en blijven belangrijke knelpunten bestaan, zoals personeelstekorten, regeldruk en netcongestie. Voor ondernemers zijn vooral de hogere werkgeverspremie, wijzigingen in fiscale regelingen en extra mogelijkheden voor investeringen en innovatie relevant. Veel maatregelen moeten nog verder worden uitgewerkt. Koninklijke VHG volgt deze ontwikkelingen en kijkt daarbij steeds naar de gevolgen en kansen voor ondernemers en medewerkers in onze sector.

1. Klimaat en groen

Beperkte aandacht voor stedelijk groen

De miljoenennota besteedt beperkt aandacht aan stedelijk groen. Zo wordt groen in en om de stad niet als zelfstandige opgave benoemd, louter randvoorwaardelijk. Het wordt niet duidelijk gemaakt hoe groen concreet ingezet kan worden voor een gezonde leefomgeving, gezondheid en klimaatadaptatie.

Klimaatadaptatie wordt wel veelvuldig genoemd. Wanneer we als sector nog beter in staat zijn om te laten zien dat een groene omgeving een klimaatadaptieve omgeving is, levert dat extra kansen op: misschien kunnen we de middelen voor klimaatadaptatie ook inzetten voor de vergroening van Nederland. Er wordt de komende jaren meer gestuurd op bijvoorbeeld boomkroonoppervlak, voorkomen van verstening en gevoelstemperatuur. Uiteraard blijven we ons als VHG met partners inzetten op meer vergroening, waarbij groenprofessionals eerder in de keten aan tafel komen en de kwaliteit van beheer en onderhoud langjarig geborgd is.

Veel geld voor natuur, minder voor de stedelijke omgeving

Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelt veel geld beschikbaar voor het herstel en de versterking van natuur en natuurmonitoring. Het is niet duidelijk in welke mate dit geld ook beschikbaar is voor stedelijk groen.

Gemis van groennormen

Er staat enorme druk op de woningbouw. Een norm voor groen in die grote opgave ontbreekt echter. Een groennorm kan helpen om nieuwbouw en verbouw structureel te verbinden aan gezondheid, klimaatadaptatie en leefkwaliteit. Als VHG werken we hier hard aan, onder andere door participatie in Groen In en Om de Stad (GIOS) om meer vergroening in de openbare ruimte en tuinen te realiseren.

Water- en bodemsturend (WBS) belangrijker

In de infrastructuur is water- en bodemsturend (WBS) steeds belangrijker. Aan de ene kant is dit een steeds nadrukkelijker aandachtspunt in ontwerp en aanleg, en tegelijkertijd biedt dit kansen doordat groene oplossingen uitermate geschikt zijn voor watervraagstukken.

Gezondheid en groen nog nauwelijks verbonden

Het onderwerp gezondheid, en met name preventie, wordt nog nauwelijks gekoppeld aan een groene leef- en zorgomgeving. Hier ligt een duidelijke kans om de waarde van groen voor gezondheid beter te laten zien.

De waarde van groen moet zichtbaarder en concreter

Hoewel groen een belangrijke oplossing biedt voor een klimaatadaptieve, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving, blijkt dit nog onvoldoende te landen bij beleidsmakers. Voor Koninklijke VHG en haar leden is het daarom nog belangrijker om de economische, maatschappelijke en klimaatwaarde van ons vakmanschap aan te tonen.

2. Innovatie en ondernemen

Nationale Investeringsinstelling

Het kabinet richt een Nationale Investeringsinstelling (NII) op en stelt hiervoor € 3,3 miljard beschikbaar. De instelling moet de financiering van innovatieve ondernemers en groeibedrijven verbeteren. Dit kan op termijn interessant zijn voor grotere innovatieve en duurzame investeringen, ook in de groensector. De concrete toegankelijkheid voor individuele mkb-bedrijven moet nog worden uitgewerkt.

€ 500 miljoen voor disruptieve innovatie

Het nieuwe Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie (NADI) krijgt € 500 miljoen. Het agentschap moet grensverleggende technologische doorbraken stimuleren en ervoor zorgen dat kennis sneller wordt omgezet in toepassingen voor de markt. De overheid wil daarbij vaker optreden als eerste afnemer van innovatieve producten.

Voor de groensector kan dit op termijn relevant zijn wanneer nieuwe technologie bestaande manieren van werken fundamenteel verandert. Denk bijvoorbeeld aan doorbraken in autonome systemen, robotisering of andere technologie waarmee aanleg en beheer op een wezenlijk andere manier kunnen worden uitgevoerd. Disruptieve innovatie gaat nadrukkelijk verder dan de reguliere toepassing of doorontwikkeling van bestaande technologie.

Nieuwe ronde Nationaal Groeifonds

Er komt een nieuwe ronde van het Nationaal Groeifonds van € 375 miljoen, gericht op grootschalige projecten die bijdragen aan duurzame economische groei. Op dit moment maken we hier al gebruik van in het programma Werklandschappen van de Toekomst.

Neem je deel aan zulke projecten, dan kun je hier profijt van hebben. Denk aan samenwerkingsverbanden rond robotisering, klimaatadaptatie, circulariteit en nieuwe emissieloze technologie.

Innovatiebox aantrekkelijker voor mkb

Het plafond van het vereenvoudigde mkb-forfait binnen de innovatiebox wordt verhoogd van € 25.000 naar € 100.000. Dit is relevant voor bedrijven die zelf innovatieve producten, machines, software of andere technologie ontwikkelen. Ook kleinere bedrijven die binnen een samenwerking bijdragen aan een grotere innovatie kunnen hiervan profiteren. Ook stelt het kabinet € 120 miljoen beschikbaar voor Nederlandse deelname aan het Europese IPCEI-programma voor kunstmatige intelligentie. Op termijn kan dit leiden tot relevante toepassingen in de groensector, rond bijvoorbeeld beeldherkenning, monitoring van groen, planning, voorspellend beheer en autonome machines.

Fiscaliteit

De Miljoenennota bevat verschillende fiscale maatregelen die ondernemers en werkgevers direct of indirect kunnen raken. Het kabinet wil enerzijds de lasten verlichten en investeringen stimuleren. Anderzijds worden verschillende fiscale regelingen versoberd of afgeschaft.

Meer fiscale ruimte voor (energie-)investeringen

Het aftrekpercentage van de Energie-investeringsaftrek (EIA) wordt verhoogd naar 45,5%. De EIA biedt ondernemers fiscaal voordeel wanneer zij investeren in bedrijfsmiddelen die op de geldende Energielijst staan. Voor groenbedrijven die hun bedrijfsvoering verduurzamen, kan deze hogere aftrek investeringen aantrekkelijker maken.

Het kabinet reserveert daarnaast € 152 miljoen voor maatregelen die investeringen moeten stimuleren. Daarbij wordt gedacht aan verbeteringen van fiscale investeringsaftrekken, een win-winning en/of een Europese beleggingsrekening. De precieze invulling moet nog worden uitgewerkt. Voor ondernemers is daarom nog niet duidelijk welke investeringen hiervoor in aanmerking zullen komen.

Startersaftrek wordt afgeschaft

Het kabinet wil de startersaftrek afschaffen. Daarmee verdwijnt een fiscaal voordeel voor startende ondernemers die voldoen aan de voorwaarden voor de zelfstandigenaftrek. Ook de willekeurige afschrijving voor starters wordt afgeschaft. Startende ondernemers krijgen daardoor minder fiscale ruimte in de eerste jaren van hun onderneming.

Ondernemerschap en investeren: meer ruimte voor groei

Het kabinet wil de economische groei sterker laten steunen op private investeringen. Die blijven in Nederland achter. In 2025 bedroegen de bedrijfsinvesteringen 10,7% van het bbp, tegenover gemiddeld 12,6% in het eurogebied. Volgens het kabinet worden investeringen onder andere geremd door netcongestie, regeldruk, stikstof en problemen bij vergunningverlening. Ook voorspelbaar beleid en een stabiel belastingklimaat zijn belangrijk om ondernemers te laten investeren.

Minder regeldruk voor bedrijven

Het kabinet wil regels schrappen en vereenvoudigen. Ook wil het de werking van markten verbeteren en ondernemers meer ruimte geven om te investeren en te groeien. Daarbij worden onder andere netcongestie en stikstof als belangrijke knelpunten genoemd. Voor ondernemers is vooral van belang hoe deze voornemens de komende periode worden omgezet in concrete maatregelen en daadwerkelijk minder administratieve lasten opleveren.

Meer aandacht voor productiviteit

Door de vergrijzing groeit het beschikbare arbeidsaanbod nauwelijks. Economische groei zal daarom steeds meer moeten komen uit hogere arbeidsproductiviteit en het beter benutten van beschikbaar personeel. Het kabinet wil daarvoor onder meer innovatie stimuleren, regels verminderen en ervoor zorgen dat mensen gemakkelijker van baan kunnen wisselen. Voor groenbedrijven is dit een herkenbare ontwikkeling. Door de aanhoudende arbeidsmarktkrapte wordt het steeds belangrijker om met dezelfde mensen meer werk te kunnen uitvoeren. Investerings in digitalisering, mechanisering, robotisering en slimmer organiseren kunnen hieraan bijdragen.

Investerings en financiering

Het kabinet wil meer privaat kapitaal beschikbaar krijgen voor ondernemers. De Nationale Investeringsinstelling moet onder andere financiering verstrekken aan innovatieve bedrijven en aanvullend op de markt opereren. Deze maatregelen sluiten aan op andere plannen voor innovatie, zoals een nieuwe ronde van het Nationaal Groeifonds, investeringen in AI-innovatie en maatregelen rond netcongestie en Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB). Voor groenbedrijven kunnen hier kansen uit ontstaan, vooral wanneer zij deelnemen aan samenwerkingsprojecten of investeren in nieuwe technologie. De concrete toegankelijkheid en voorwaarden moeten voor een deel nog worden uitgewerkt.

3. Elektrificatie

Extra aanpak van het volle stroomnet

Het kabinet maakt € 11,5 miljoen extra vrij om de Utrechtse aanpak van het volle elektriciteitsnet uit te breiden naar andere kritieke regio's. Ook komen er maatregelen om de aanleg van energie-infrastructuur te versnellen.

Het gaat hier niet om aanschafsubsidie. Wel kan het heel belangrijk zijn, want het volle stroomnet vormt vaak een grote belemmering bij de overstap naar elektrische voertuigen en machines.

Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)

Binnen het stikstofpakket gaat er extra geld naar Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB), onder meer voor uitstootvrije bouwmachines en voor overheden die projecten uitstootvrij uitvoeren. Dit is overigens geen nieuwe maatregel, het was al voor de zomer bekend. De maatregel kan

relevant zijn als je emissieloze werktuigen gebruikt, maar de SBI-code blijft een belangrijk knelpunt. De huidige SSEB is gericht op emissieloos materieel in de bouwsector. Ook al gebruik je vergelijkbare machines, je hebt als groenbedrijf niet automatisch dezelfde toegang tot deze regeling. Dat probleem wordt met extra geld niet opgelost en blijft daarom een belangrijk aandachtspunt in de belangenbehartiging van VHG.

Wel kun je natuurlijk indirect profiteren van deze maatregel, bijvoorbeeld omdat opdrachtgevers als gemeenten, provincies en waterschappen meer geld beschikbaar hebben om emissieloos materieel in te zetten.

4. Personeel en werkgeverschap

Concurrentiebeding

Het kabinet wil het concurrentiebeding moderniseren. Met als doel, onder meer, dat werknemers makkelijker van baan kunnen wisselen en werkgevers makkelijker aan personeel kunnen komen. Naar verwachting wordt het wetsvoorstel eind 2026 of begin 2027 naar de Tweede Kamer gestuurd.

Afschaffing compensatie transitievergoeding

De afschaffing van de compensatieregeling transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid wordt met één jaar uitgesteld. Het streven is nu dat deze regeling wordt afgeschaft per 1 januari 2028.

Ook de compensatie bij bedrijfsbeëindiging als gevolg van pensionering of overlijden blijft nog tot 2028 behouden.

Invoering Zelfstandigenwet

Er komt een Zelfstandigenwet die rust en duidelijkheid moet brengen over zzp'ers en schijnzelfstandigheid. De nieuwe wet moet zelfstandigen de erkenning geven die ze volgens het kabinet verdienen.

Er wordt blijvend voorlichting gegeven over hoe zzp wél kan en hoe schijnzelfstandigheid wordt bestreden met het rechtsvermoeden van werknemerschap en de implementatie van de nieuwe Europese platformwerkrichtlijn. Het kabinet wil de wet vóór de zomer van 2027 naar de Tweede Kamer sturen.

Loontransparantie

De Europese richtlijn loontransparantie wordt geïmplementeerd. Het wetsvoorstel loontransparantie, dat nog niet is aangenomen, moet gelijk loon voor vrouwen en mannen bevorderen. Na invoering van deze wet moeten werkgevers onder meer beschikken over een objectief systeem van functiewaardering en -indeling.

AOW en pensioen

Het plan om de AOW-leeftijd één-op-één te koppelen aan de levensverwachting gaat definitief niet door. Wel blijft het kabinet graag in gesprek met sociale partners over het bredere vraagstuk van de oudedagvoorziening.

WW-duur blijft voorlopig 24 maanden

Het plan om de maximale WW-duur te verkorten van 24 naar 12 maanden is uitgesteld tot 2029.

Kortere WGA-uitkering uitgesteld

De maximale duur van de loongerelateerde WGA-uitkering (arbeidsongeschiktheid via de WIA) blijft voorlopig 24 maanden. De verkorting naar 12 maanden, wordt met een jaar uitgesteld. Het kabinet wil in gesprek met de vakbeweging en werkgevers om te werken aan een ziekte- en arbeidsongeschiktheidsstelsel dat beter werkt.

Gezond en veilig werken

Het kabinet wil gezonde en veilige arbeidsomstandigheden stimuleren. Samen met werkgevers en werknemers wil het kabinet daarom meer aandacht geven aan preventie. Een van de mogelijkheden is bijvoorbeeld een financiële prikkel voor bedrijven, waarmee zij gestimuleerd worden om meer te investeren in preventie.

Onbelaste kilometervergoeding naar € 0,25

De maximale fiscaal onbelaste reiskostenvergoeding is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 verhoogd van € 0,23 naar € 0,25 per kilometer. Dit betekent dat werkgevers vanaf die datum fiscaal maximaal € 0,25 per kilometer onbelast kunnen vergoeden. In de nieuwe cao voor het Hoveniersbedrijf is afzonderlijk afgesproken dat de cao-reiskostenvergoeding per 1 september 2026 wordt verhoogd naar € 0,25 per kilometer (let wel: de maximale dagvergoeding is € 8,15). De terugwerkende kracht van de fiscale verhoging verandert dus niets aan de ingangsdatum van de cao-afpraak.

Hogere premie Werkhervattingskas

De premie voor de Werkhervattingskas (Whk) valt hoger uit. UWV heeft de premie zo vastgesteld dat het gemiddelde tarief met 0,15 procentpunt stijgt. Anders dan gebruikelijk compenseert het kabinet deze verhoging niet via een lagere premie voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof). Dit kan leiden tot hogere werkgeverslasten.

Investeren in kennis en vaardigheden

Het kabinet koppelt innovatie nadrukkelijk aan de beschikbaarheid van goed opgeleide medewerkers. Via de Talentstrategie wordt ingezet op kennis en vaardigheden voor onder andere digitalisering en AI en energie- en klimaattechnologie. Ook gerichte arbeids-, kennis- en studiemigratie maakt hier deel van uit. Voor de groensector onderstreept dit het belang van voldoende vakmensen én van nieuwe vaardigheden. De verdere digitalisering en verduurzaming

van het vak vragen niet alleen om instroom, maar ook om blijvende ontwikkeling van bestaande medewerkers.